

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
“ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ”
www.epan.ad.gov.gr

Η Παχυσαρκία κατά την Παιδική και Εφηβική Ηλικία

Ευαγγελία Χαρμανδάρη
MD, MSc, PhD, MRCP(UK), CCST(UK)

Αν. Καθηγήτρια Παιδιατρικής & Εφηβικής Ενδοκρινολογίας
Α' Παιδιατρική Κλινική Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
Νοσοκομείο Παίδων ‘Η Αγία Σοφία’, Αθήνα, 11527

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

Παχυσαρκία

- Η παχυσαρκία έχει αναδειχθεί σε ένα από τα πιο σημαντικά προβλήματα δημόσιας υγείας του 21ου αιώνα
- Η Παχυσαρκία καθορίζεται με βάση τον Δείκτη Μάζας Σώματος (ΔΜΣ)
- $\Delta\text{Μ}\Sigma = \text{Βάρος Σώματος (kg)} / [\text{Ύψος (m)}]^2$

Ενήλικες:	Φυσιολογικοί	$\Delta\text{Μ}\Sigma < 25 \text{ kg/m}^2$
	Υπέρβαροι	$\Delta\text{Μ}\Sigma = 25 - 30 \text{ kg/m}^2$
	Παχύσαρκοι	$\Delta\text{Μ}\Sigma > 30 \text{ kg/m}^2$

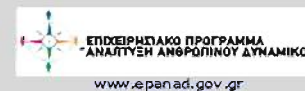

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

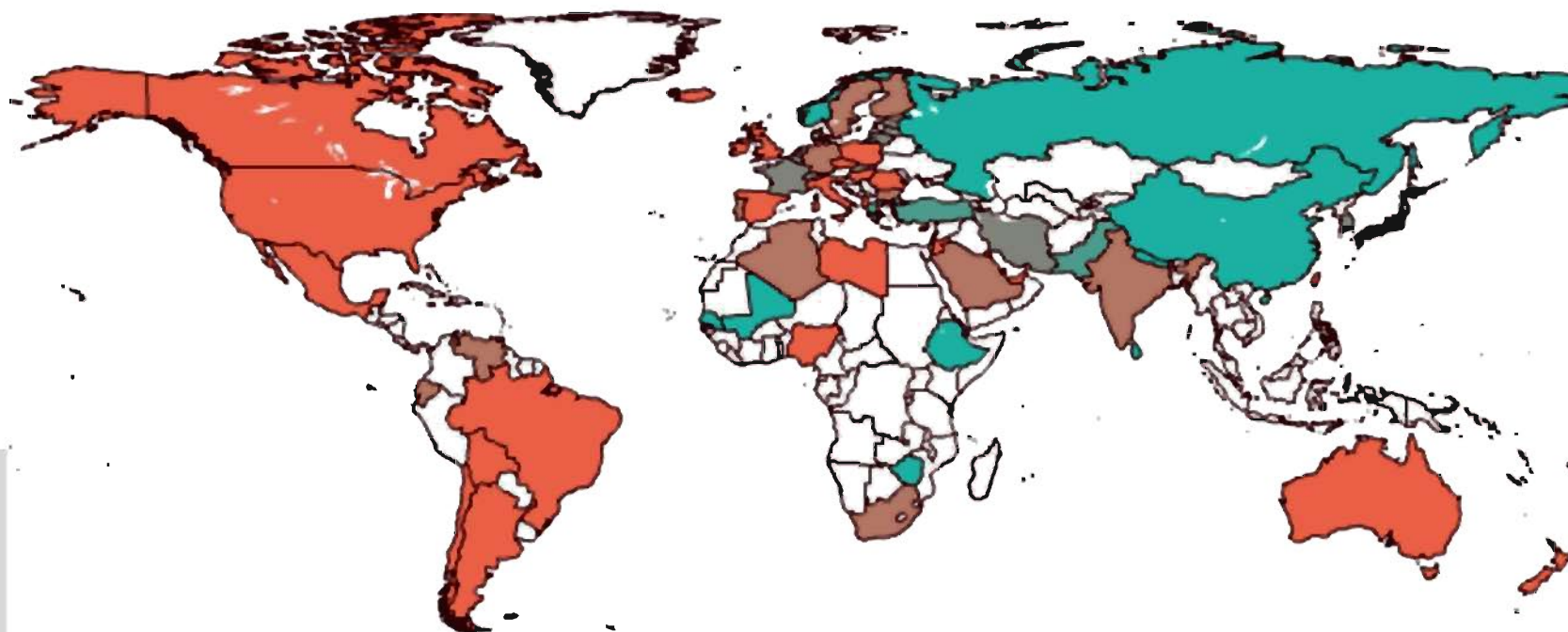

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

Ποσοστά παιδικής παχυσαρκίας

+

Percentage of children with obesity *click countries for survey details and definitions*

*Click a country's icon
for more information*

www.worldobesity.org/aboutobesity/resources/world-map-obesity/?map=children

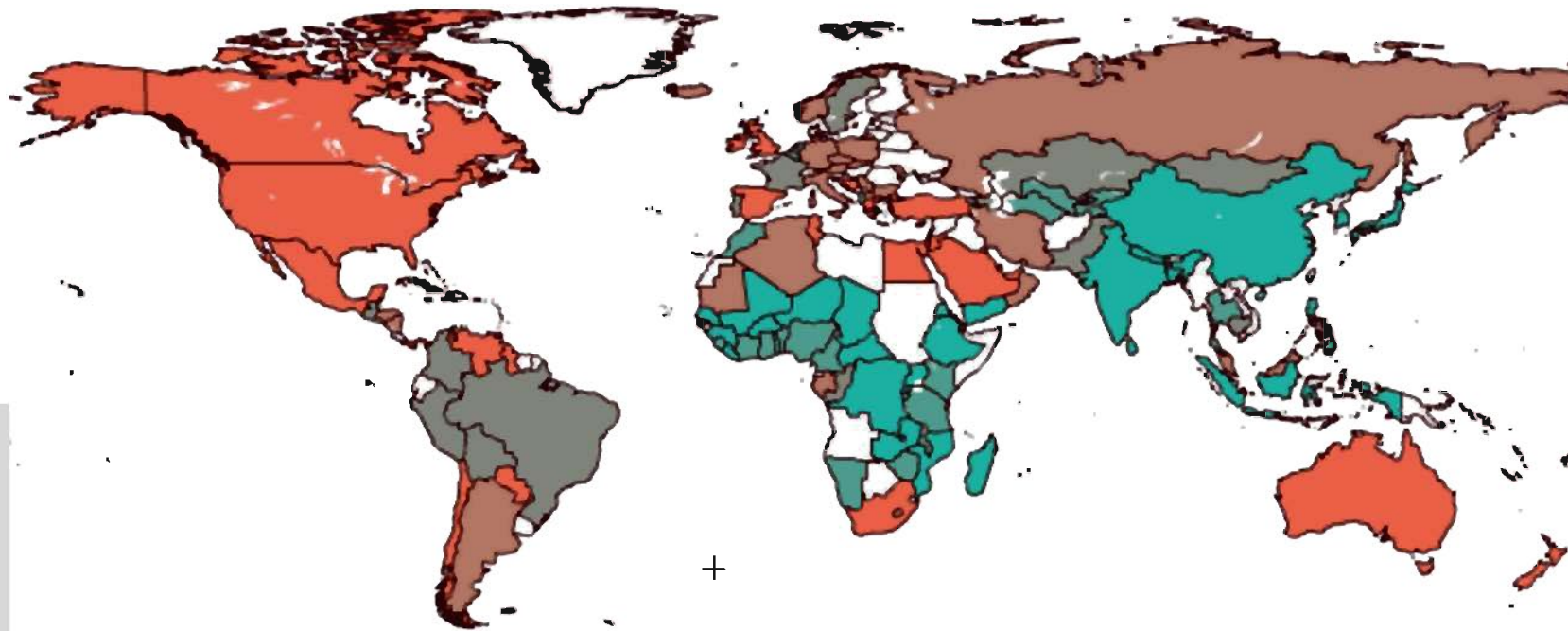
«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

Ποσοστά παχυσαρκίας ενηλίκων

Percentage of adults with obesity *click countries for survey details and definitions*

*Click a country's icon
for more information*

www.worldobesity.org/aboutobesity/resources/world-map-obesity/?map=adults

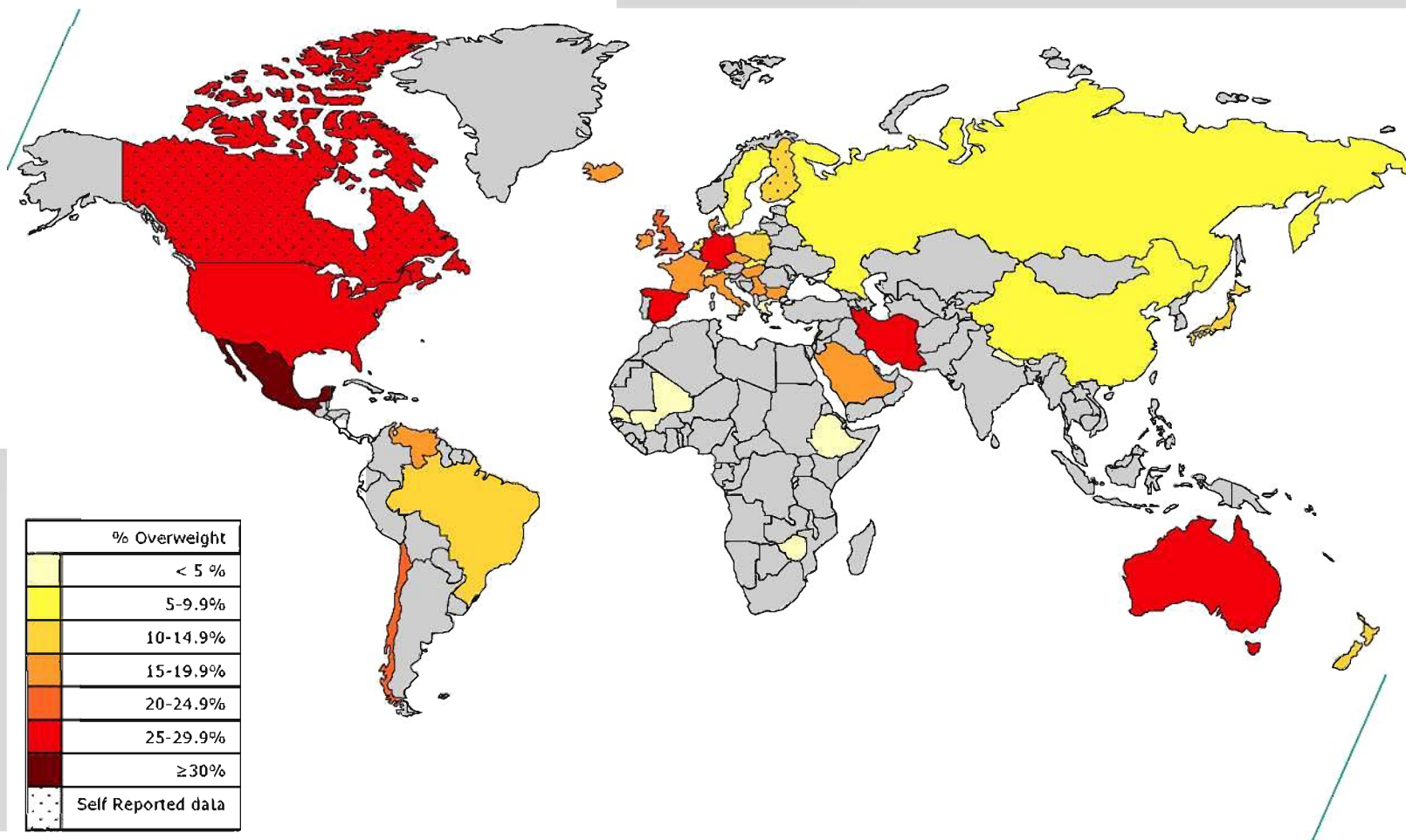
«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

Ποσοστά υπερβαρότητας σε κορίτσια 1990-1999

www.worldobesity.org/aboutobesity/resources/obesity-data-portal/resources/maps

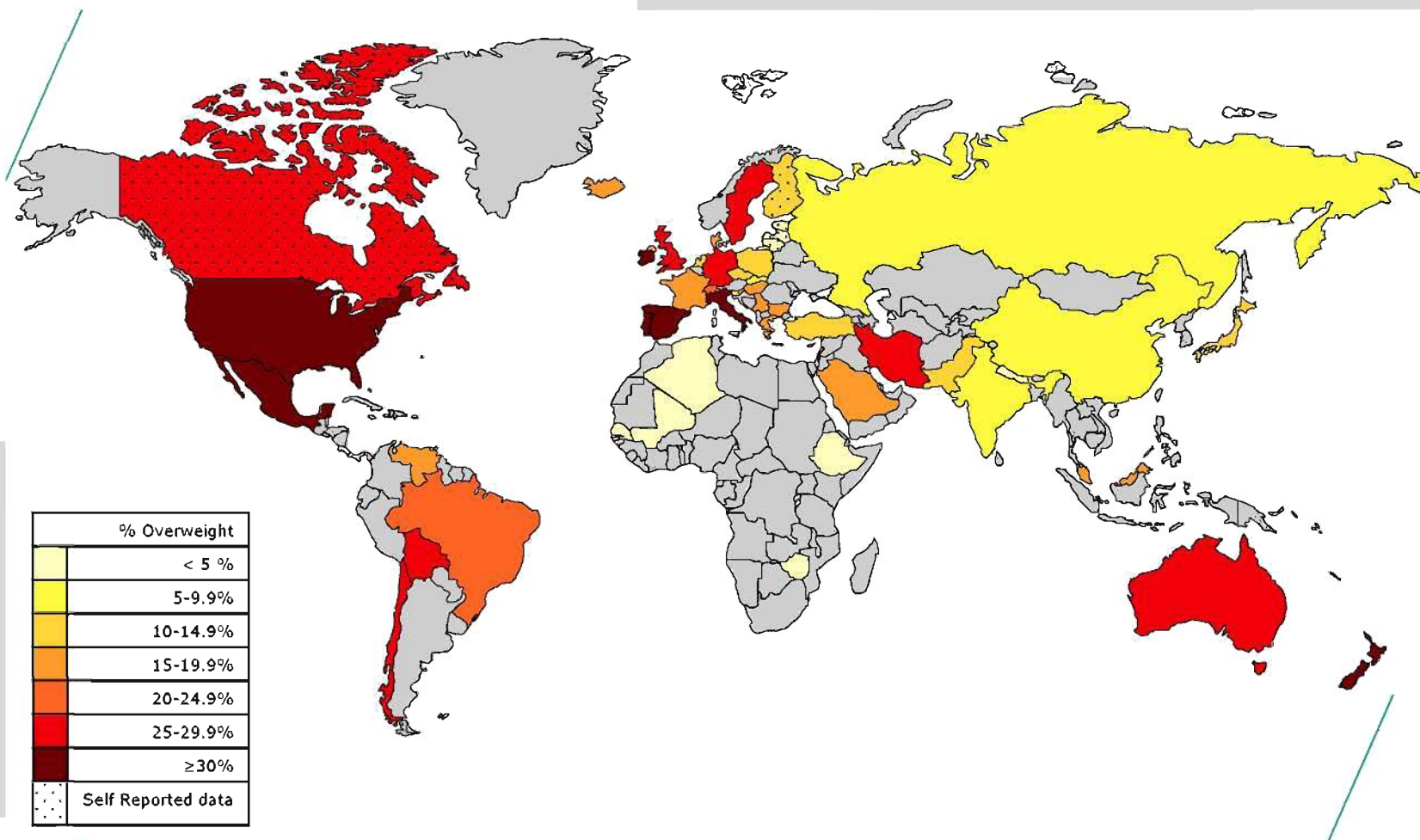
«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

Ποσοστά υπερβαρότητας σε κορίτσια 2000-2006

www.worldobesity.org/aboutobesity/resources/obesity-data-portal/resources/maps

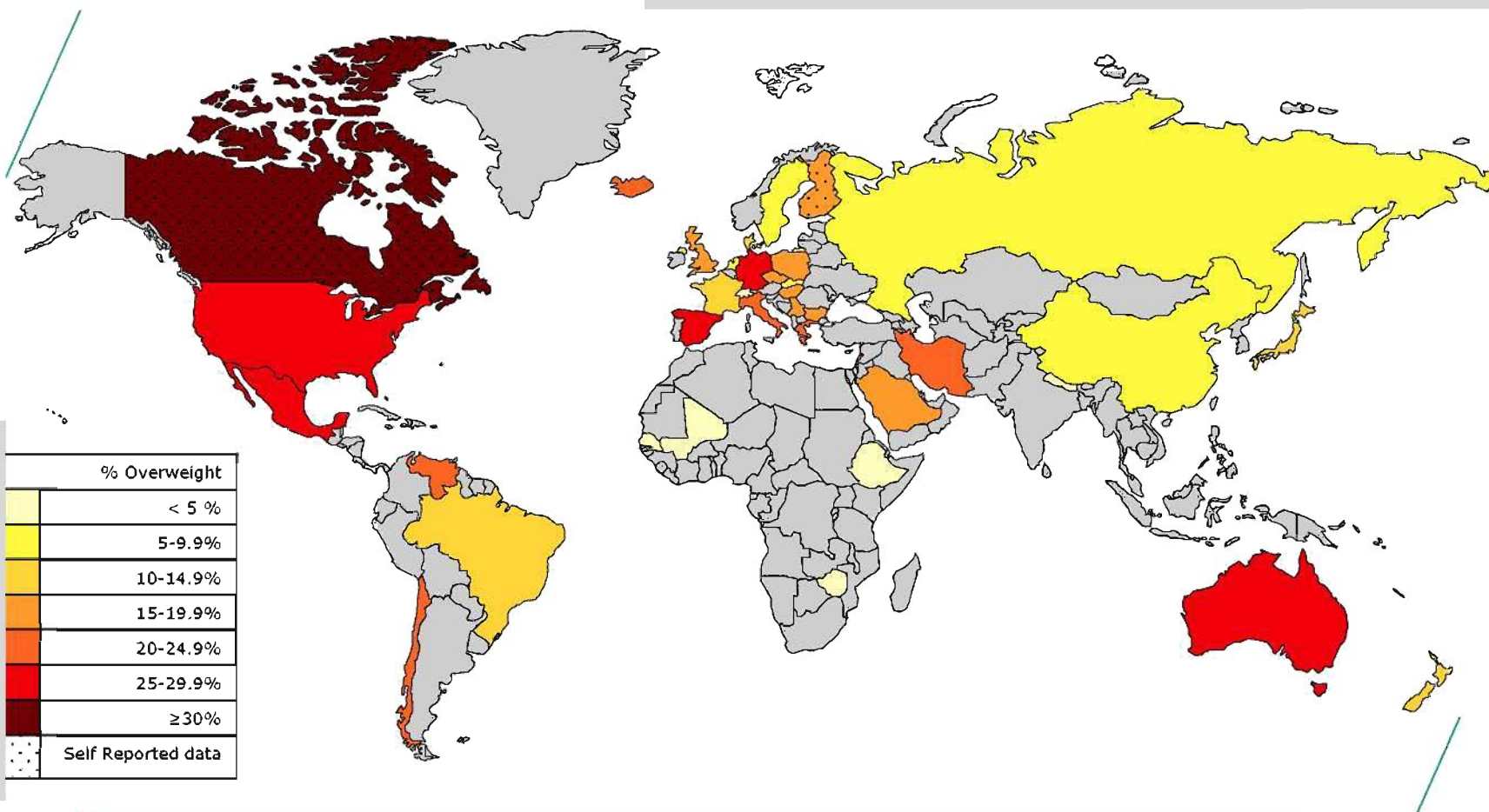
«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

Ποσοστά υπερβαρότητας σε αγόρια 1990-1999

www.worldobesity.org/aboutobesity/resources/obesity-data-portal/resources/maps

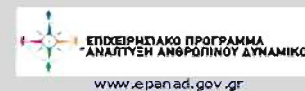

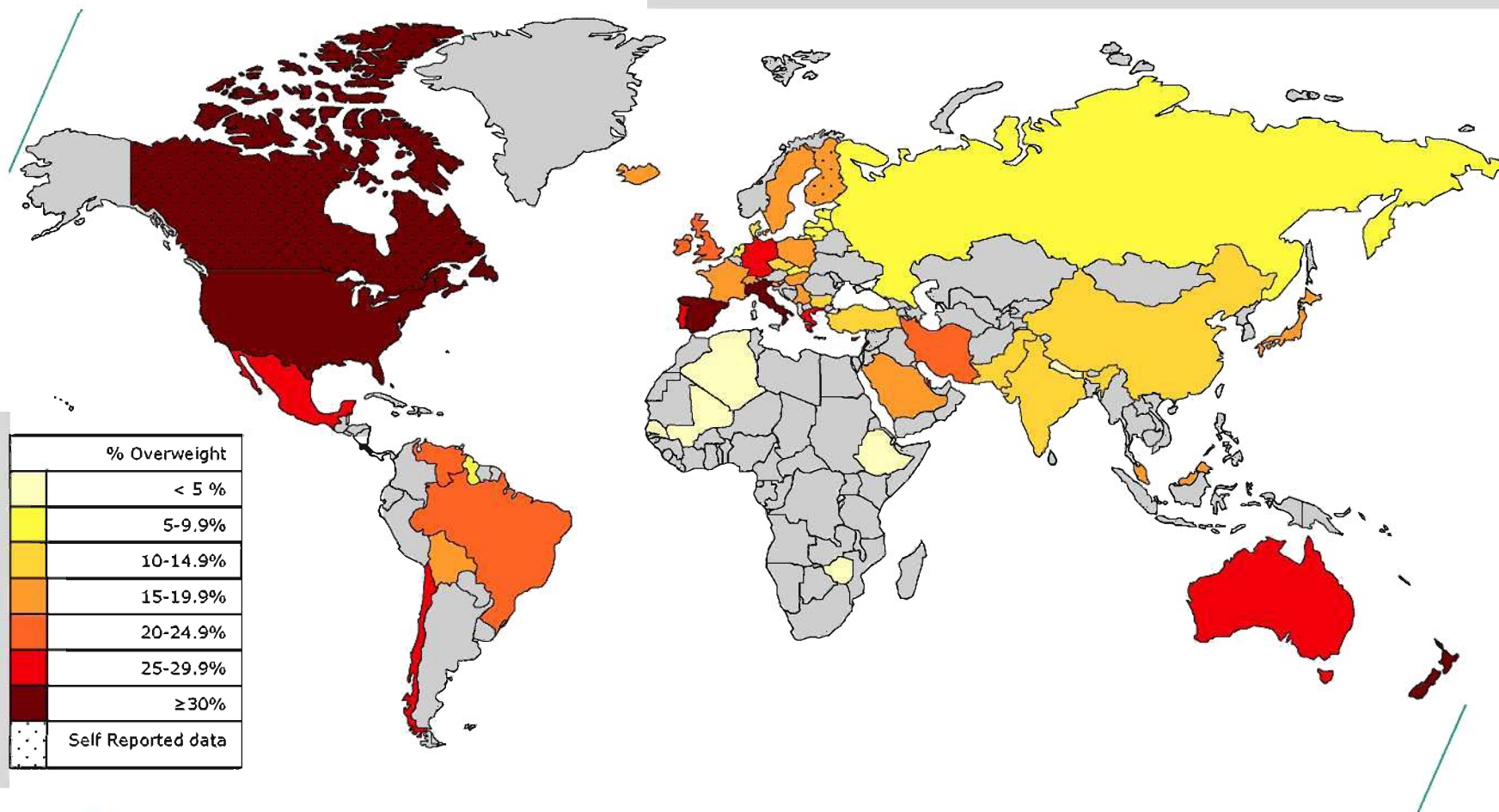
«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

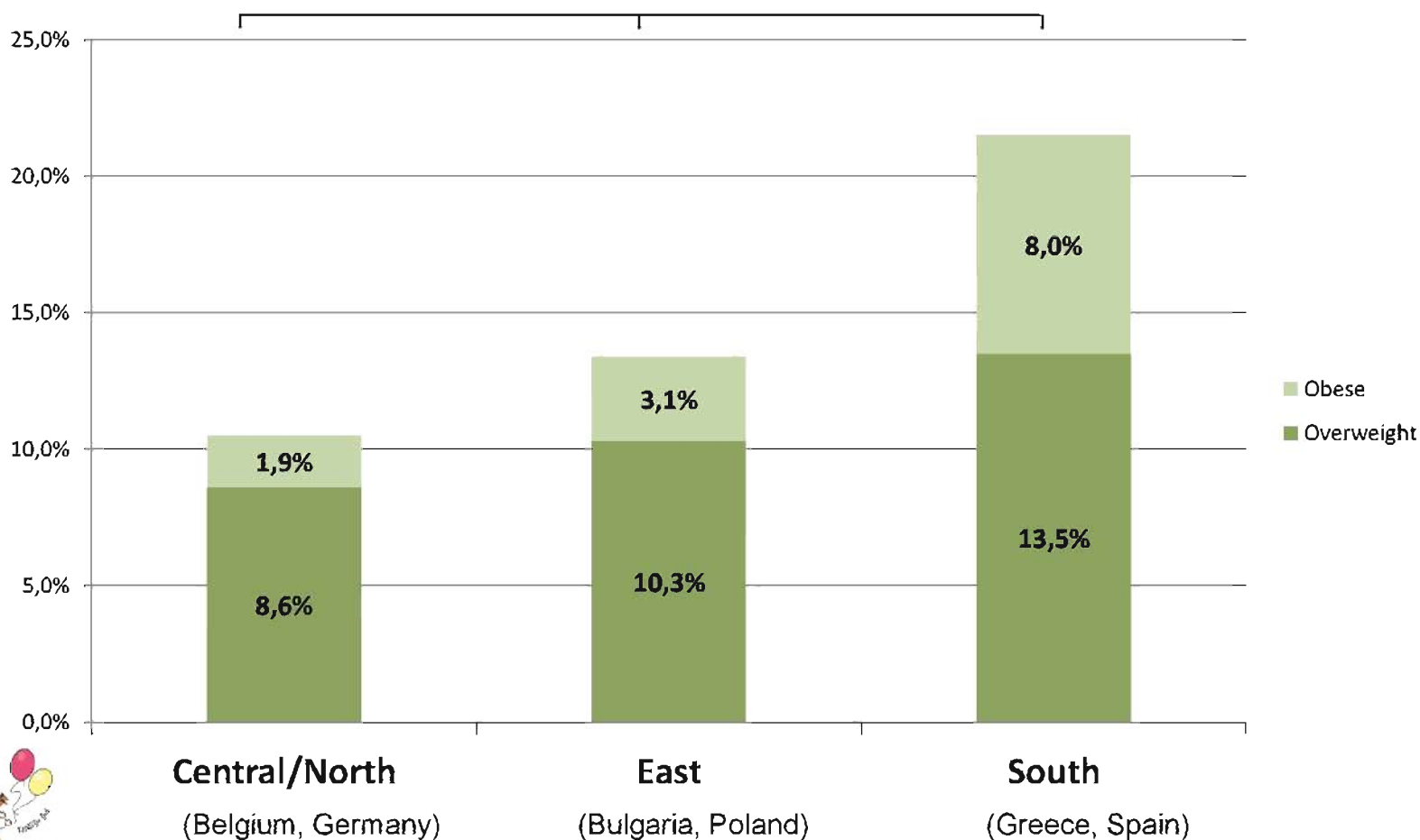
Ποσοστά υπερβαρότητας σε αγόρια 2000-2006

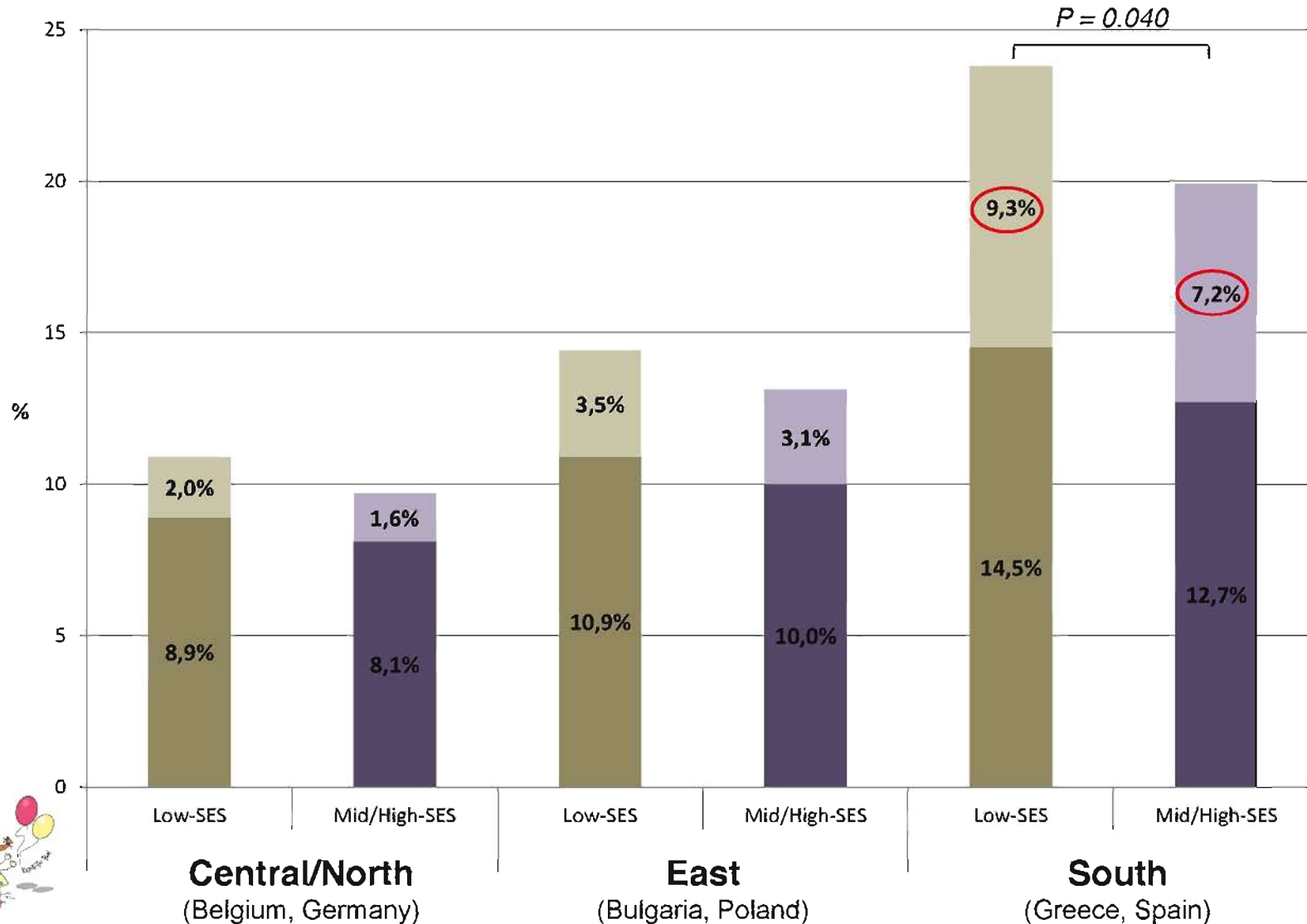
www.worldobesity.org/aboutobesity/resources/obesity-data-portal/resources/maps

Επιπολασμός υπέρβαρου & παχυσαρκίας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας ανά περιοχή στην Ευρώπη

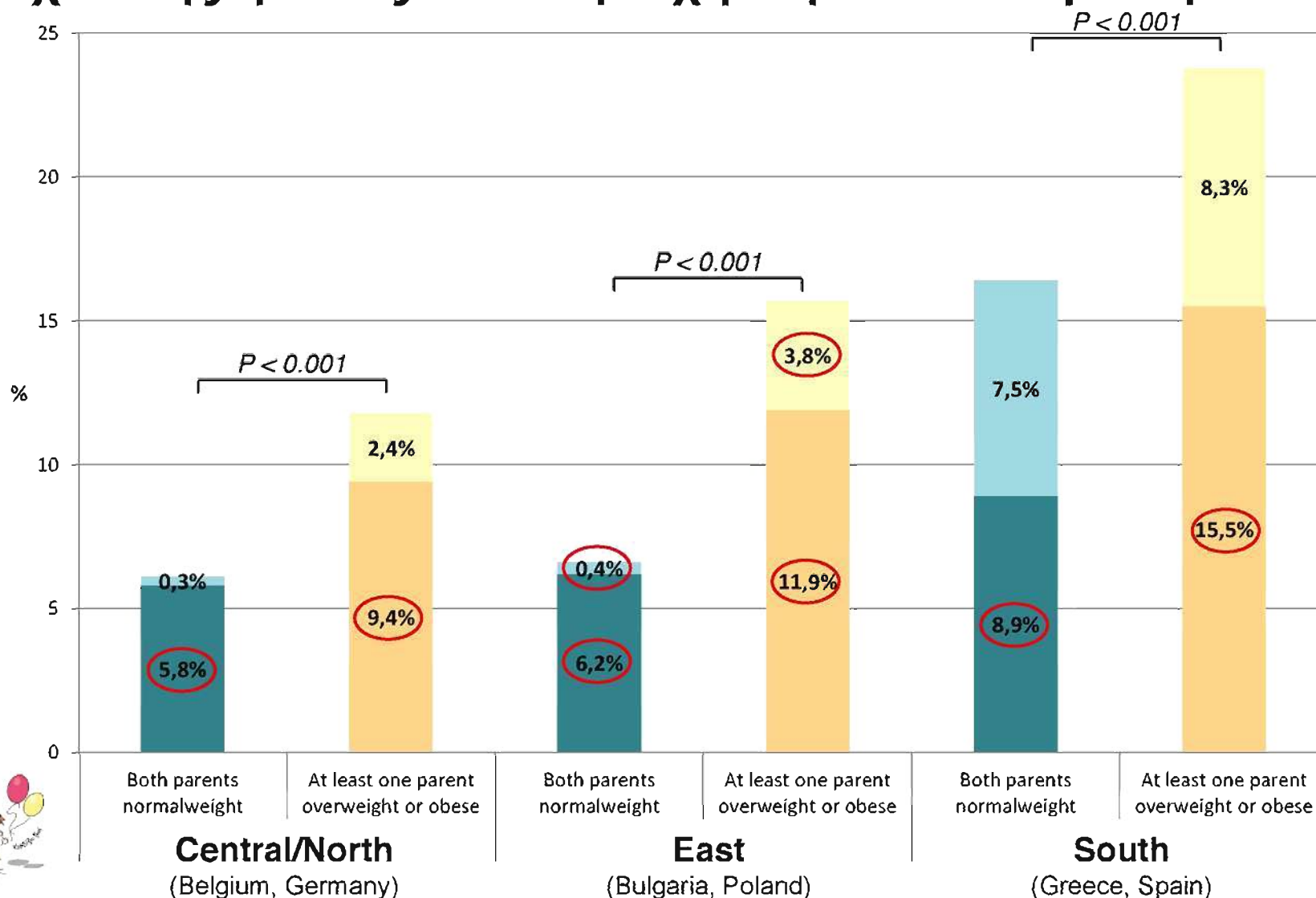
$P < 0.001$

Επιπολασμός υπέρβαρου & παχυσαρκίας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας ανά περιοχή/ΚΟΚ στην Ευρώπη

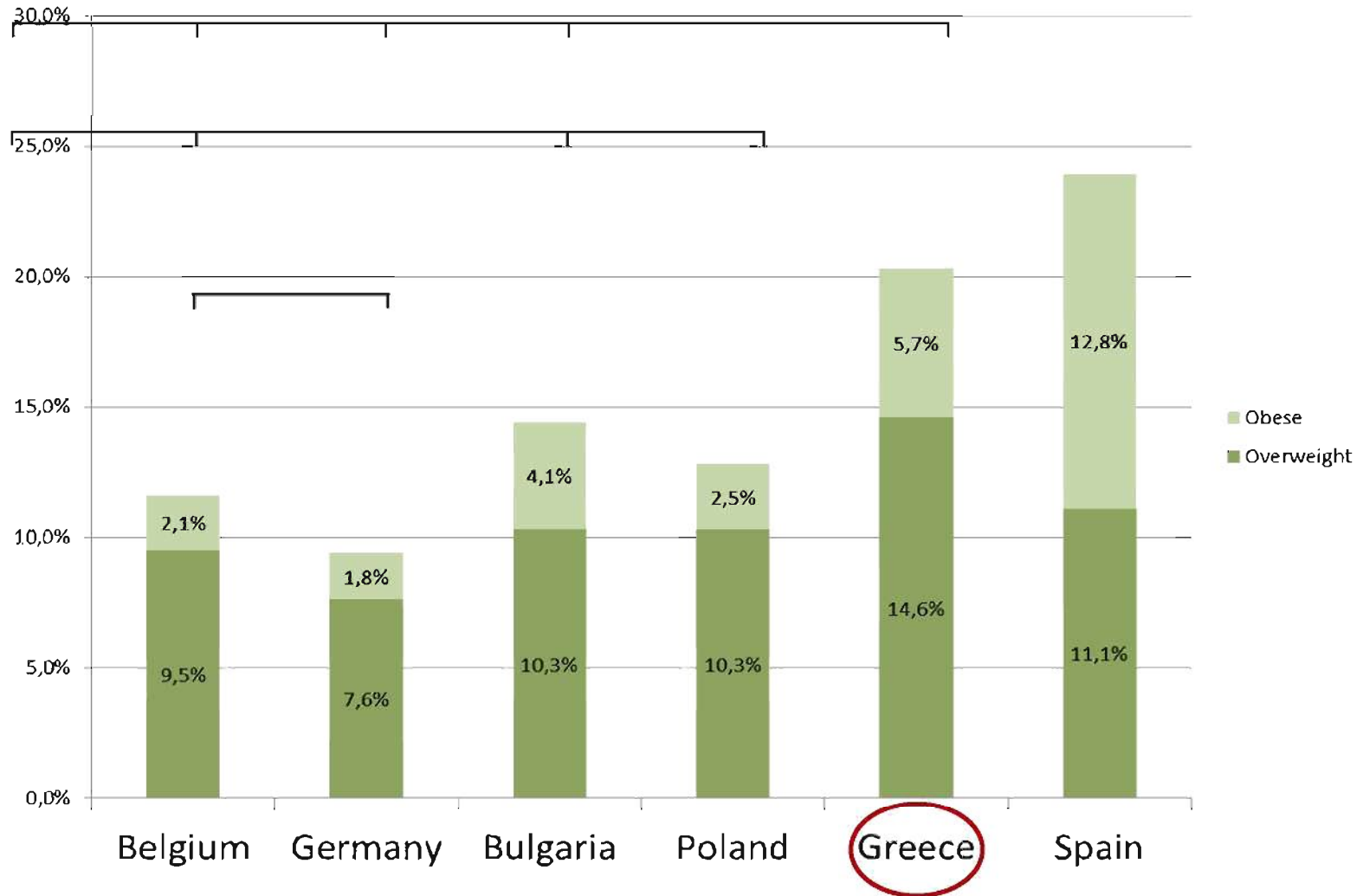

Επιπολασμός υπέρβαρου & παχυσαρκίας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας ανά περιοχή/Β γονιών στην Ευρώπη

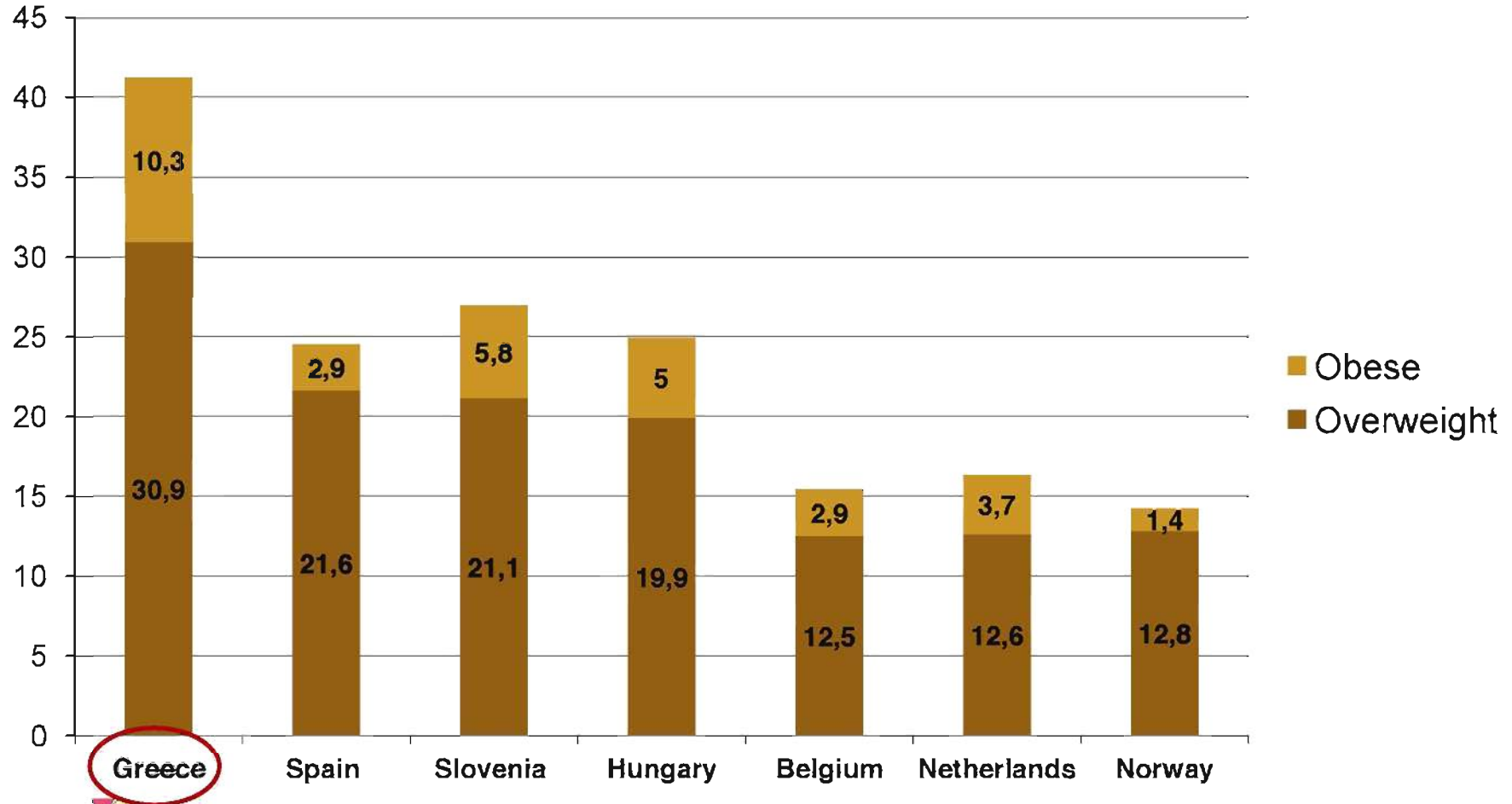

Επιπολασμός υπέρβαρου & παχυσαρκίας στην Ευρώπη σε παιδιά προσχολικής ηλικίας

$P < 0.001$

Επιπολασμός υπέρβαρου & παχυσαρκίας στην Ευρώπη σε παιδιά σχολικής ηλικίας

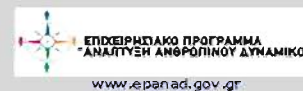
Brug J, v *et al.* (2012) Differences in weight status and energy-balance related behaviours according to ethnic background among adolescents in seven countries in Europe: the ENERGY-project. *Pediatr Obes* 7: 399-411.

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

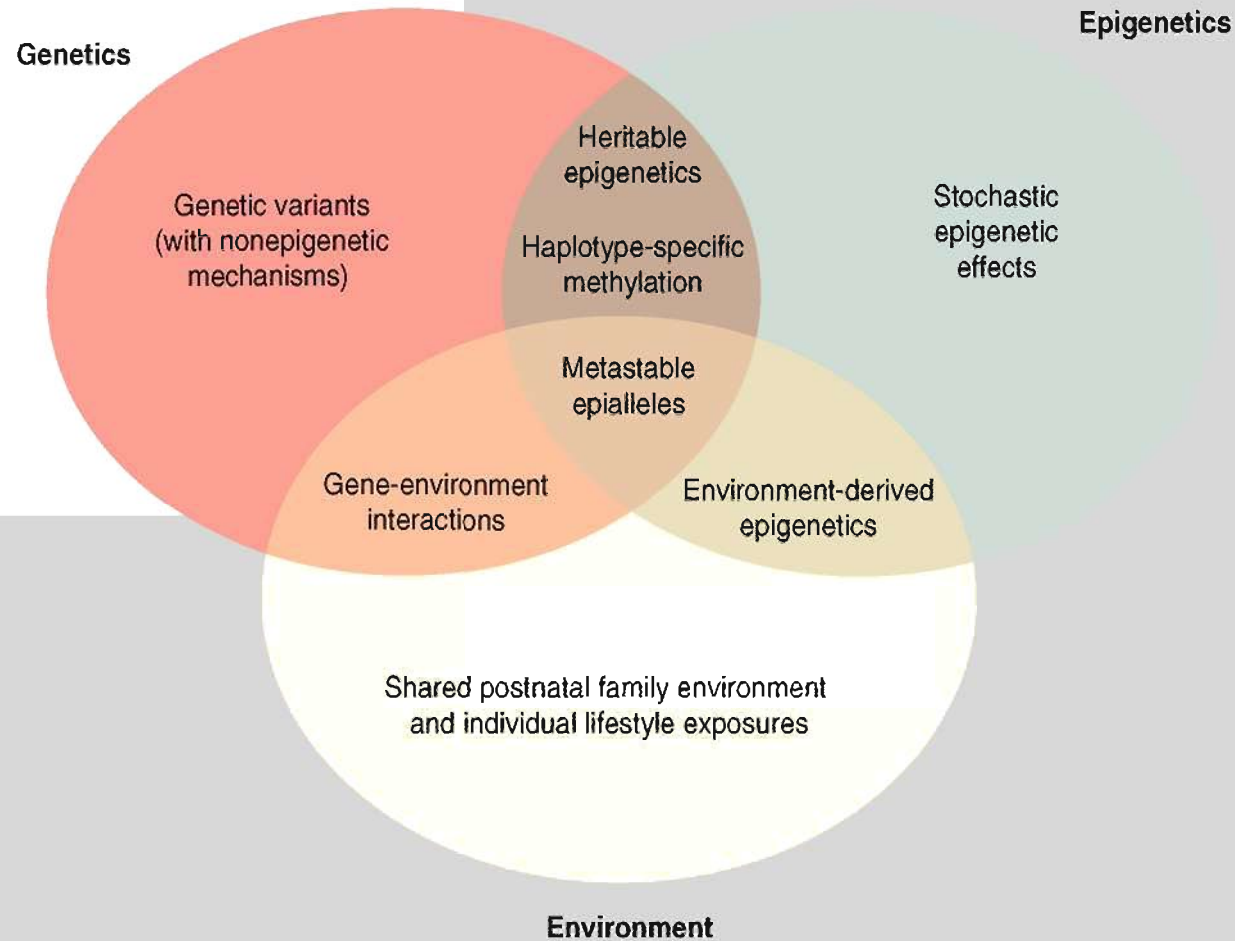
Παχυσαρκία

Η προοδευτική αύξηση της συχνότητας της παχυσαρκίας οφείλεται:

- Περιβαλλοντικοί παράγοντες
  - Μείωση της φυσικής δραστηριότητας
  - Εύκολη πρόσβαση σε τροφές υψηλής θερμιδικής αξίας
- Γενετικοί παράγοντες
  - Συμβάλλουν κατά 40-75% στο να καθορίσουν τον ΔΜΣ

Παχυσαρκία

Παχυσαρκία

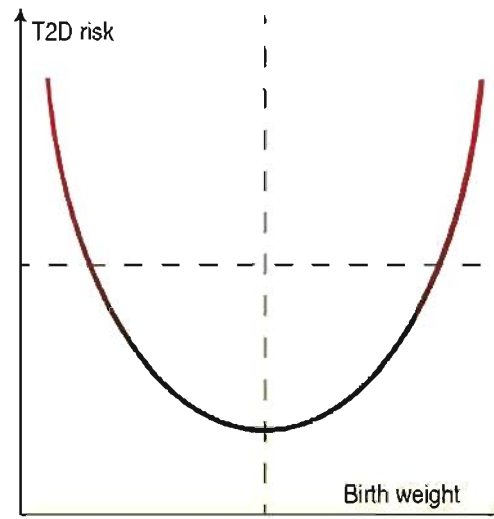
Nongenetic

Poor intrauterine nutrition leads to reduced birth weight and increased risk of future T2D

T2D risk alleles at some loci (e.g., *CDKAL1*) are associated with low birth weight

Genetic

T2D associated with low birth weight

T2D associated with high birth weight

Nongenetic

Offspring born to mothers with T2D have increased birth weight and increased risk of future T2D

T2D risk alleles at some loci (e.g., *TCF7L2*) are associated with high birth weight

Genetic

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

Επιπλοκές Παχυσαρκίας

- **Επιπλοκές της παχυσαρκίας περιλαμβάνουν:**

- **Ινσουλινοαντοχή και διαβήτη τύπου 2**
- **Διαταραχές του ενδοθηλίου**
- **Υπέρταση, Καρδιαγγειακά προβλήματα**
- **Υπερλιπιδαιμία**
- **Χολοκυστίτιδα, χολολιθίαση, παγκρεατίτιδα**
- **Υπογοναδισμός και Πολυκυστικές ωοθήκες**
- **Διαταραχές νεφρικής λειτουργίας**
- **Ορθοπεδικές επιπλοκές**
- **Κακοήθειες**

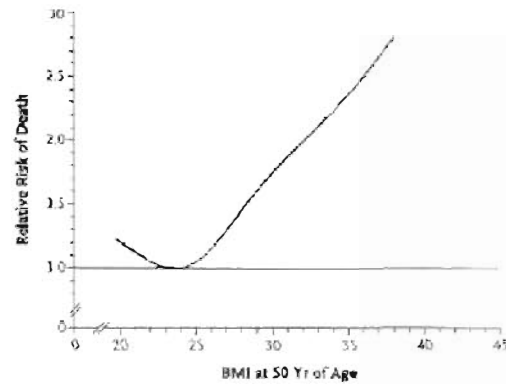
«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΥΓΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

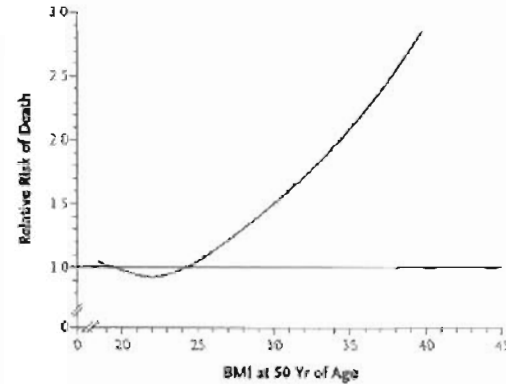
Με την συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

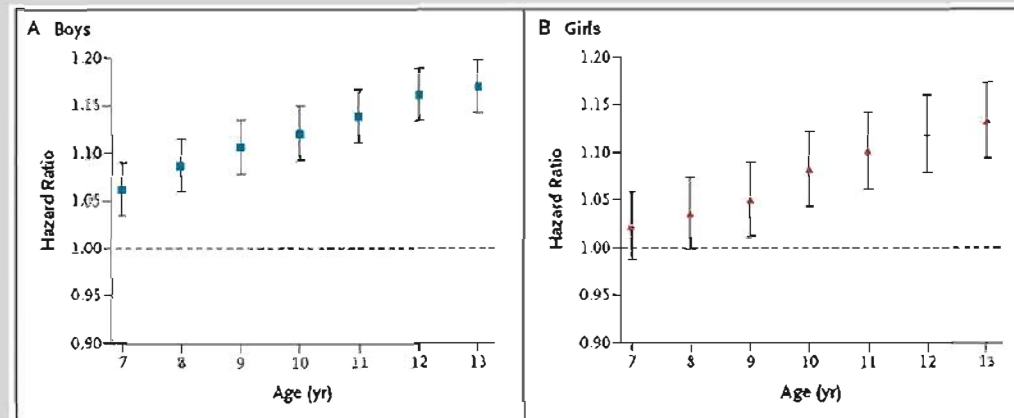
Παχυσαρκία

Men who had never smoked (n=54,925; 18,417 deaths)

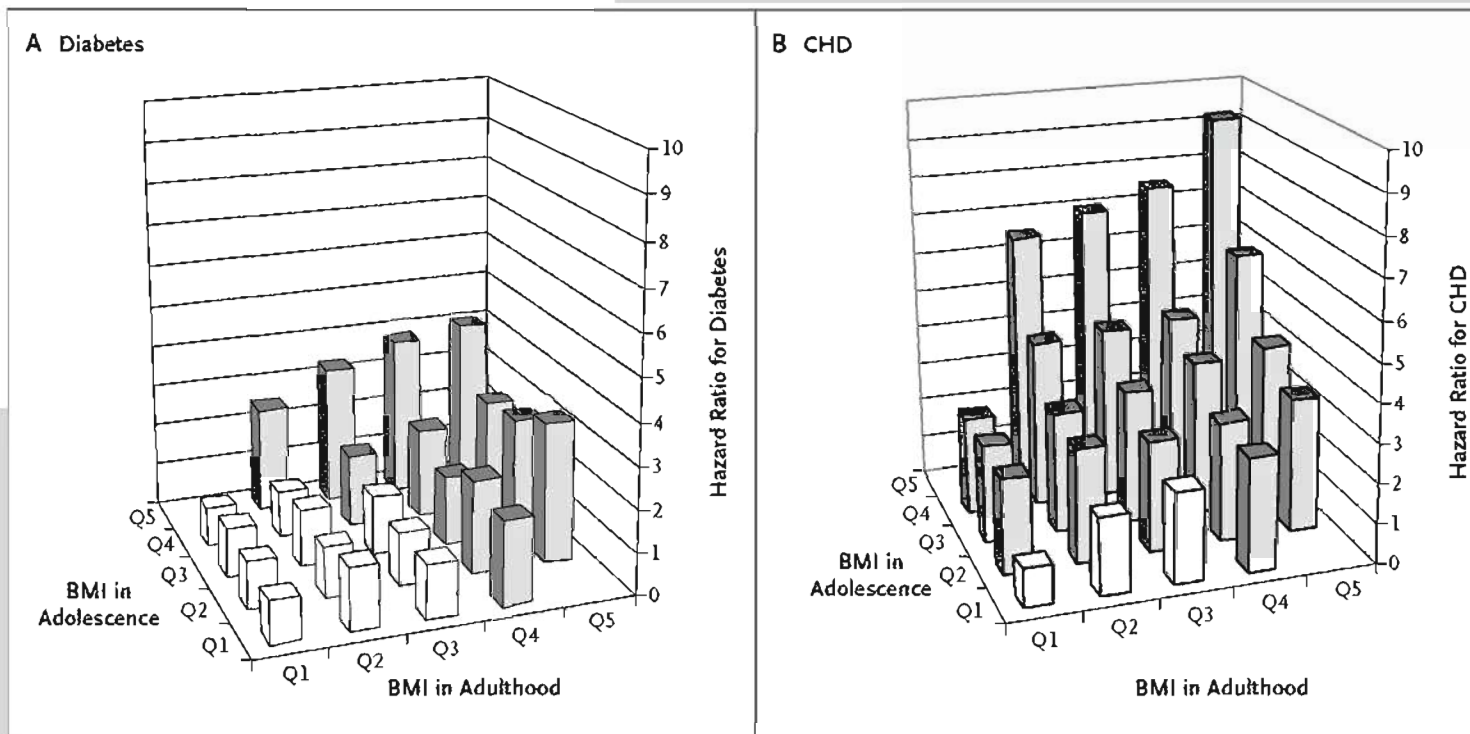
Women who had never smoked (n=56,156; 2867 deaths)

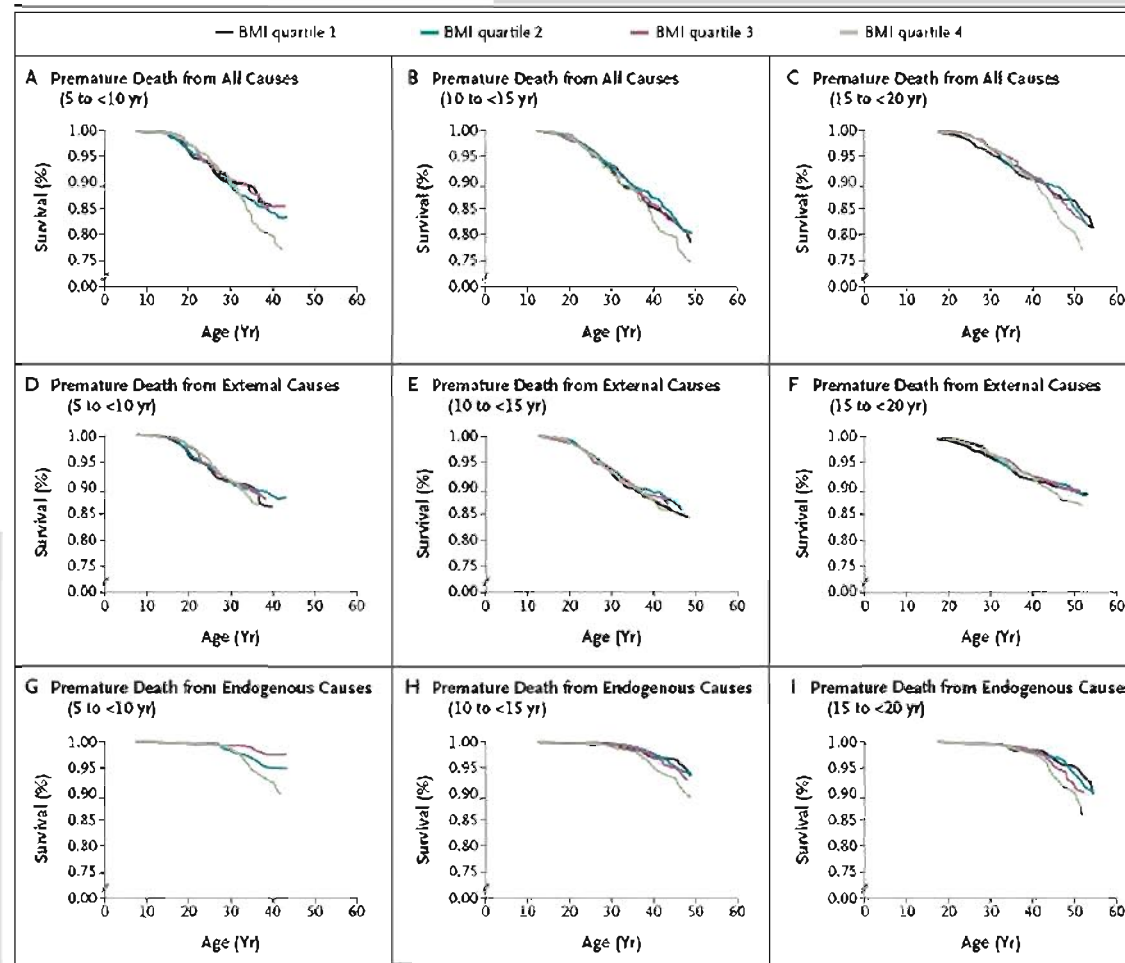
Adams KF *et al.* NEJM 2006; 355: 763-88

Baker JL *et al.* NEJM 2007; 357: 2329-37

Παχυσαρκία

Παχυσαρκία

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

Επιπλοκές Παχυσαρκίας

Ευθύνονται για ένα υψηλό ποσοστό των δαπανών δημόσιας υγείας

Επιπρόσθετο ετήσιο κόστος νοσηλείας:

- ΗΠΑ: 48-66 δισεκατ. USD
- Μεγάλη Βρετανία: 2 δισεκατ. GBP
- Ελλάδα: 1,2 - 1,6 δισεκατ. Ευρώ

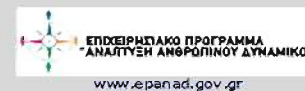

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

Αναγκαιότητα αντιμετώπισης

- Έμφαση στην πρόληψη και αντιμετώπιση της παχυσαρκίας κατά την παιδική και εφηβική ηλικία
- Βελτίωση της υγείας των πολιτών της χώρας μας κατά την ενήλικη ζωή
- Ελάττωση του κόστους νοσηλείας λόγω των επιπλοκών της παχυσαρκίας

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

Παχυσαρκία

- Στην Ελλάδα το ποσοστό υπερβαρότητας και παχυσαρκίας κατά την παιδική και εφηβική ηλικία υπερβαίνει το 30%
- 100,000 γεννήσεις τον χρόνο
- 1,800,000 παιδιά και εφήβους
- 600,000 παιδιά και έφηβοι (30% ή 1 στα 3) στην Ελλάδα είναι υπέρβαρα ή παχύσαρκα

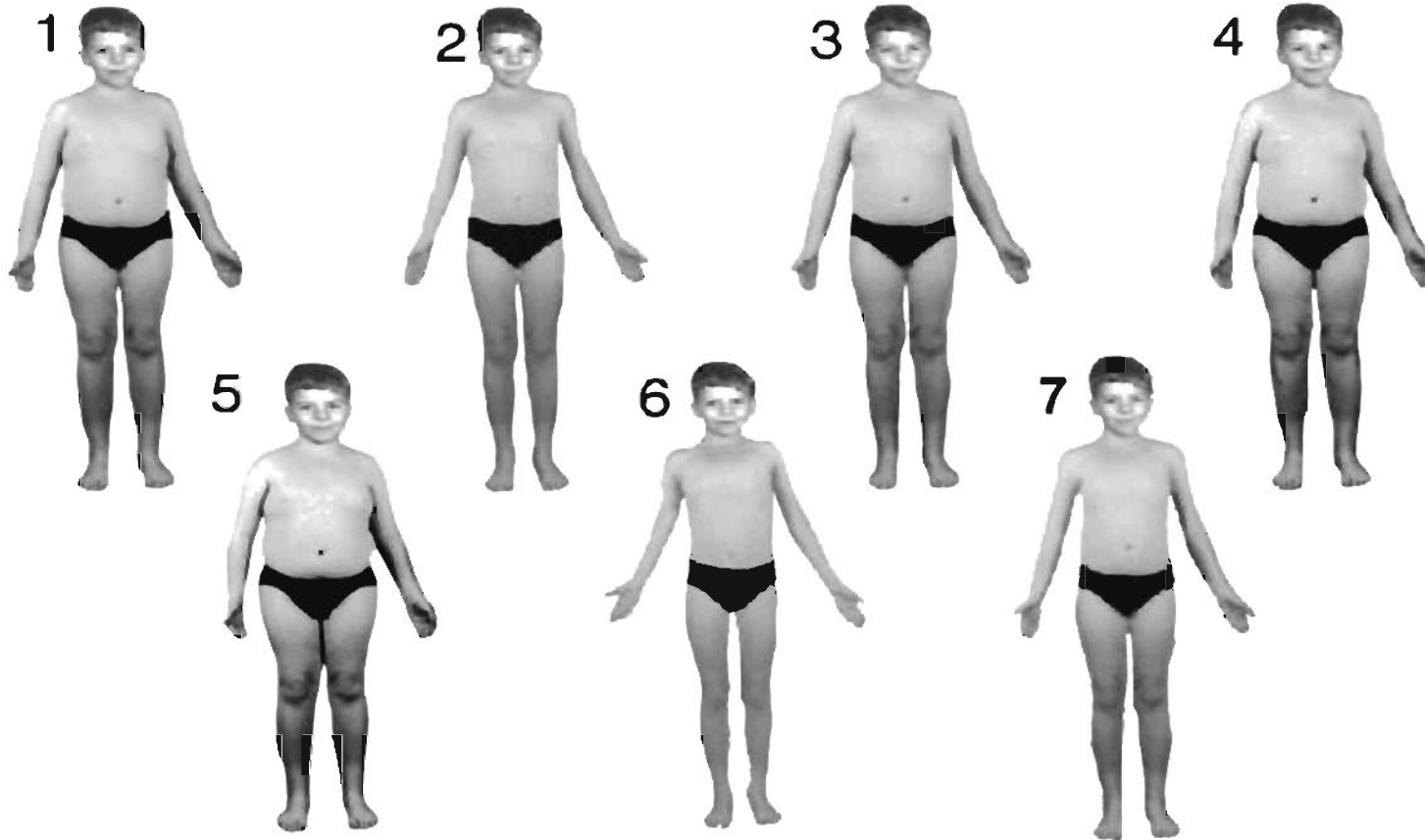

Αντιλήψεις γονέων για την εικόνα σώματος του παιδιού τους

Ερωτηματολόγιο Γονέων

2. Ποιο από τα παρακάτω σκίτσα πιστεύετε ότι αντιστοιχεί σε αγόρι φυσιολογικού σωματικού βάρους;
(Παρακαλούμε κυκλώστε μόνο ένα από τα νούμερα των εικόνων)

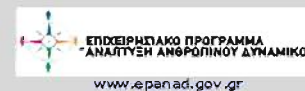

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

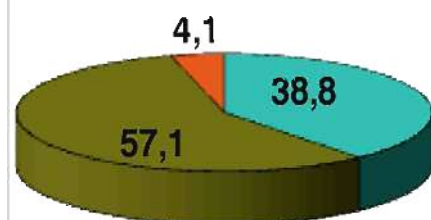
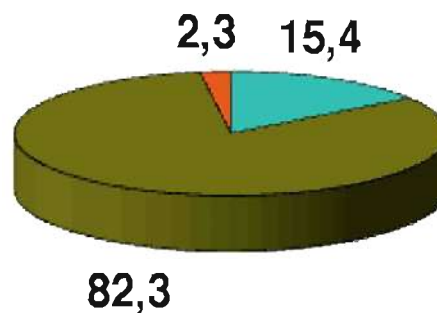
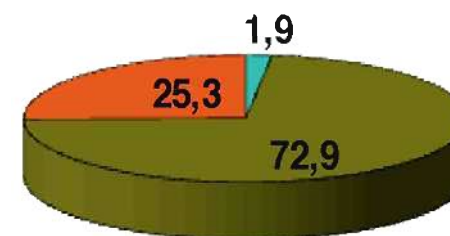

Αντιλήψεις γονέων για την εικόνα σώματος του παιδιού τους

Υπέρβαρα Παιδιά (n=743)

Φυσιολογικού βάρους Παιδιά (n=1431)

Ελλιποβαρή Παιδιά (n=59)

- Χαμηλότερο
- Φυσιολογικό
- Υψηλότερο

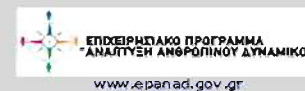

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

Αίτια μη ικανοποιητικής αντιμετώπισης της Παχυσαρκίας

- Πλημμελής καταγραφή του ΔΜΣ σε παιδιά και εφήβους που προσέρχονται σε Παιδιάτρους ή Γενικούς Γιατρούς
- Έλλειψη σαφούς καθοδήγησης των Παιδιάτρων, Γενικών Γιατρών και άλλων επιστημόνων υγείας σχετικά με το πώς θα διακινήσουν ένα υπέρβαρο ή παχύσαρκο παιδί
- Έλλειψη συντονισμού των φορέων που εμπλέκονται στην υγεία του παιδιού σχετικά με την αντιμετώπιση της παχυσαρκίας
- Έλλειψη ικανοποιητικής ενημέρωσης των γονέων και όλων των αρμόδιων φορέων σχετικά με την πρόληψη και αντιμετώπιση της παχυσαρκίας

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

Πρόγραμμα ΕΣΠΑ – MIS: 370545

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ

- **Ανάπτυξη Εθνικού Συστήματος Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Υπερβαρότητας και Παχυσαρκίας κατά την Παιδική και Εφηβική Ηλικία**

ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Υπουργείο Υγείας**

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗΣ

- **Εδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας, ΕΚΠΑ**

ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

- **Τμήμα Ενδοκρινολογίας, Μεταβολισμού και Διαβήτη**
- **Α' Παιδιατρική Κλινική Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών**
- **Νοσοκομείο Παίδων 'Η Αγία Σοφία', Αθήνα, 11527**

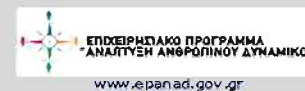

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

Πρόγραμμα ΕΣΠΑ – MIS: 370545

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ / ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ:

Ευαγγελία Χαρμανδάρη   **Αν. Καθηγήτρια Παιδιατρικής και Εφηβικής
Ενδοκρινολογίας, ΕΚΠΑ**

ΜΕΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ:

Γεώργιος Π. Χρούσος   **Καθηγητής Παιδιατρικής, ΕΚΠΑ**

Ιωάννης Μανιός   **Αν. Καθηγητής Διατροφής και Διαιτολογίας,
Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο**

Χρήστος Λιονής   **Καθηγητής Γενικής Ιατρικής και
Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας
Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Κρήτης**

Ανδρέας Μαργιωρής   **Καθηγητής Εργαστηριακής Ενδοκρινολογίας
Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Κρήτης**

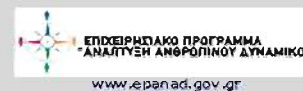

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

“Χάνω Βάρος – Κερδίζω Ζωή”

«Πρόληψη και Αντιμετώπιση Αυξημένου Βάρους Σώματος
κατά την Παιδική και Εφηβική Ηλικία»

2013 Πέμπτη 24 Οκτωβρίου
Πολεμικό Μουσείο
Αθήνα

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

Σκοπός

- Η καταγραφή, πρόληψη, αντιμετώπιση και διαχρονική παρακολούθηση όλων των παιδιών και εφήβων με αυξημένο βάρος σώματος από την γέννηση μέχρι και την ενηλικίωση
- Η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης παρέμβασης για την πρόληψη και αντιμετώπιση της παχυσαρκίας κατά την παιδική και εφηβική ηλικία, λαμβάνοντας υπόψη:
  - τις δομές του υπάρχοντος δημοσίου συστήματος υγείας
  - όλους τους εμπλεκόμενους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

Πυλώνες του Έργου

**Δράσεις
Επικοινωνίας &
Ενημέρωσης**

**Ηλεκτρονική
Διαδικτυακή
Εφαρμογή**

**Μελέτη
Αξιολόγησης
Παρεμβάσεων**

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

Ηλεκτρονική Διαδικτυακή Εφαρμογή

- **Ανάπτυξη ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την καταγραφή και διαχρονική παρακολούθηση των παιδιών και εφήβων με παχυσαρκία σε όλη τη χώρα**
- **Αποτελεί τον κεντρικό πυλώνα του έργου**
- **Εφαρμόζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα και παγκόσμια**
- **Διαφοροποιεί το Πρόγραμμα αυτό από όλα τα άλλα προγράμματα που στοχεύουν στην αντιμετώπιση της παχυσαρκίας**

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

Θεραπευτικός Αλγόριθμος

- Συγκεκριμένες, σαφείς και αναλυτικές οδηγίες σχετικά με την διατροφή, άσκηση και την ιατρική παρακολούθηση:
  - Τι θα συμβουλεύσει ο γιατρός αρχικά
  - Πότε θα επανεξετάσει τον ασθενή
  - Πώς θα διακινήσει τον ασθενή αν έχει απαντήσει στις παρεμβάσεις και πως αν συνεχίζει η αύξηση του ΔΜΣ
  - Πότε θα ζητήσει εργαστηριακές εξετάσεις και ποιές θα είναι αυτές
  - Πότε θα παραπέμψει σε Διατροφολόγο, Καθηγητή Φυσικής Αγωγής ή Παιδοψυχολόγο
  - Πότε θα παραπέμψει σε εξειδικευμένο Κέντρο Παχυσαρκίας
- Ενιαίος τρόπος αντιμετώπισης της παχυσαρκίας σε όλη τη χώρα
- Καθοδήγηση επιστημόνων υγείας που βρίσκονται μακριά από εξειδικευμένα κέντρα

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

Πυλώνες του Έργου

**Δράσεις
Επικοινωνίας &
Ενημέρωσης**

**Ηλεκτρονική
Διαδικτυακή
Εφαρμογή**

**Μελέτη
Αξιολόγησης
Παρεμβάσεων**

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

Μελέτη αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των προτεινόμενων παρεμβάσεων

ΙΑΤΡΕΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΑΥΞΗΜΕΝΟΥ ΒΑΡΟΥΣ ΣΩΜΑΤΟΣ

Τμήμα Ενδοκρινολογίας, Μεταβολισμού & Διαβήτη,
Α΄ Παιδιατρική Κλινική Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών,
Νοσοκομείο Παιδων «Η Αγία Σοφία»

Για παραπομπή ασθενούς και καθορισμό ραντεβού

Τηλ. 213 - 20 13 666

www.childhood-obesity.gr

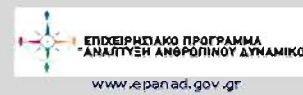

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

Χάνω Βάρος – Κερδίζω Ζωή

- Το έργο αυτό μπορεί πραγματικά να δώσει λύσεις οριστικές και αποτελεσματικές στο πρόβλημα της παχυσαρκίας
- Σας προσκαλούμε να προσπαθήσουμε από κοινού και να συμβάλλουμε όλοι στην αντιμετώπιση της υπερβαρότητας και παχυσαρκίας στη χώρα μας

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Με την

Εθνικό & Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών
Ειδικός Λογαριασμός
Κονδυλίων Έρευνας

Πρόγραμμα ΕΣΠΑ "Ανάπτυξη Συστήματος Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Υπερβαρότητας και Παχυσαρκίας κατά την Παιδική και Εφηβική Ηλικία"

Τμήμα Ενδοκρινολογίας,
Μεταβολισμού και Διαβήτη
Α' Παιδιατρική Κλινική
Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγία Σοφία»

Επιστημονική Υπεύθυνη
Ευαγγελία Χαρμανδάρη, MD, MSc, PhD, MRCP(UK), CCST(UK)
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Παιδιατρικής και Εφηβικής Ενδοκρινολογίας
Α' Παιδιατρική Κλινική Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

Ιατρείο Αντιμετώπισης Αυξημένου Βάρους Σώματος

Για παραπομπή και
καθορισμό ραντεβού
Τηλ. 213-2013-666

www.childhood-obesity.gr

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
www.ygeia-pronoi.gr

Με την
συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
"ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ"

www.e-pnfad.gov.gr

ΕΣΠΑ
2007-2013
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

www.espa.gr

Σας Ευχαριστώ!